GPS
JAK RYCHLE VĚDĚT VŠECHNO

JAK SE TAM DOSTAT
Do zastávky Satalická obora jezdí autobus číslo 186. U Ctěnického háje pak staví autobus číslo 302, jenž jede do Letňan.

PŘEČTĚTE SI
PODIVUHODNÉ STROMY
Na konci září vyšla kniha Marie Hruškové Podivuhodné stromy. Autorka se vydala po stopách starých stromů a příběhů s nimi spojených. Vydalo nakladatelství Euromedia Group, 324 Kč.

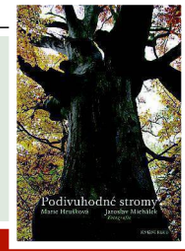

Stromy na památku oběšeného

Cestou ze Satalic do Ctěnic si prohlédnete dvousetleté duby a lípy, projdete se mezi pískovcovými skalami připomínajícími Kokořínsko a v tichu starých alejí úplně zapomenete na to, že jste stále v Praze.

TEXT **MILAN ROKOS** FOTO **LUKÁŠ BÍBA**

Někdy to byla trochu detektivní práce, pátral jsem v archivech a vyptával se pamětníků," vypráví o hledání původu starých stromů mladý dendrolog Aleš Rudl. „Magistrát sice stromy registruje, kromě jejich seznamu a údaje, kdy byly zapsány na seznam, ale žádné další informace nemá. Pokusil jsem se proto nějaké najít."

Autor webu o pražských památných stromech objevil celou řadu pověstí a příběhů, které jsou se stromy spojeny: třeba takzvané Miranovy duby ve Ctěnickém háji byly vysazeny roku 1775 na památku selského povstání. Pojmenovali je podle jeho vůdčí osoby Josefa Mirana, který byl po potlačení povstání oběšen na louce před karlínskou Invalidovnou. Miran, rychtář z nedalekých Přezletic, se ve skutečnosti jmenoval Černý a Miran byla zřejmě jeho přezdívka.

Praha se může pochlubit necelými dvěma stovkami památných stromů, nejčastěji jde o duby, lípy a jasany, najdou se ale i „exoti", jako je cedr atlaský (najdete ho na Jarově) nebo sekvojovec obrovský (v Michli). V centru města zase objevíte několik památných platanů. „Ty vyšlechtili v Londýně kolem roku 1700, poté se začaly šířit po Evropě," vysvětluje Rudl. Výhodou platanů je i fakt, že jde o stromy odolné městskému znečištění.

V tomto ohledu je Praha oproti zbytku země specifická – zatímco na venkově převažují mezi památnými stromy rozložité lípy srdčité, v hlavním městě jsou až na druhém místě za duby. Důvodem je právě znečištění, které lípy snášejí hůře. „Neplatí to ale pro lípy na Václavském náměstí, to jsou lípy stříbrné, které pocházejí z Ameriky," říká dendrolog.

Slib hraběnky Šporkové

Za jednu z nejhezčích procházek, kde uvidíte celou řadu památných stromů, považuje Rudl asi pětikilometrovou trasu na severovýchodě Prahy spojující Satalice, Vinoř a Ctěnice.

KAM NA KÁVU

CUKRÁRNA MARCIPÁNKA

Ve Vinoři sídlí cukrárna, která se na svém webu chlubí zákazníky z řad diplomatů a vládních činitelů. Podnik, který se specializuje na atypické dorty včetně erotických, najdete na Mladoboleslavské 8.

KAM NA JÍDLO

RESTAURACE U ČERNÍNŮ

V sezoně se můžete najíst v areálu Ctěnického zámku, v zimě můžete vyzkoušet vinořskou restauraci U Černínů. Vaří zde převážně italskou kuchyni a točí šest druhů piva. Ceny hotových jídel (k dispozici i o víkendu) se pohybují kolem 80 korun.

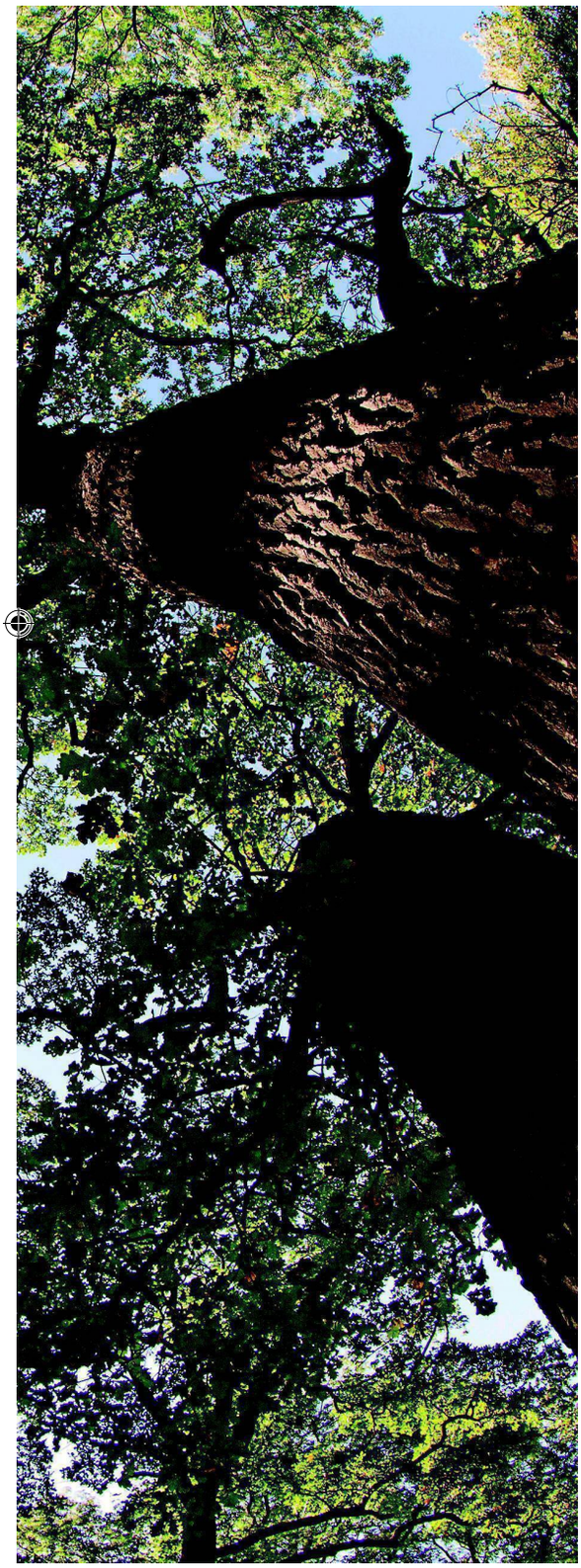

ZÁMEK CTĚNICE V sezoně si tu můžete prohlédnout výstavu kočárů, nyní je otevřený jen zdejší park.

PRŮHLED Kromě pískovců a památných stromů nabízí Vinořský háj i bizarní přírodní útvary.

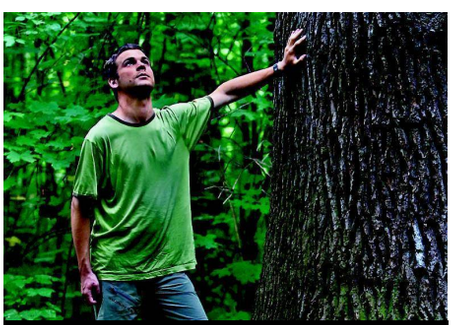

PRŮVODCE Pražské památné stromy zmapoval mladý dendrolog Aleš Rudl.

Výšlap začíná u satalické kaple svaté Anny, k níž se dostanete autobusem číslo 186 (zastávka Satalická obora). Kolem obdélníkové kaple z 18. století rostou čtyři rozložité lípy, které patří k mohutnějším v celé metropoli.

K založení kaple se váže německy psaná pověst, podle níž tu kdysi stávala jen malá kaplička. Satalicemi ale ve druhé polovině osmnáctého století projížděla hraběnka Šporková a poté, co se jí tu narodilo dítě, dala slib, že kapličku rozšíří a vyzdobí. To také splnila. Zdejší lípy mohou být staré okolo tří set let.

Další zajímavou zastávkou, k níž vede žlutá turistická značka, je Satalická bažantnice. Bažanty tu zahlédnete už jen náhodou, zato se tu ale do výšky tyčí tři památné duby, pod nimiž kdysi stával dřevěný altánek. Bažantnice dříve sloužila k vystavení zvěře ulovené na honech a jako dějiště zámeckých slavností. Nejsilnější památný dub pochází ze začátku devatenáctého století a v nejširším místě má jeho kmen obvod 675 centimetrů.

V pražském Kokořínsku

V následujícím úseku trasy zapomenete, že jste ještě v Praze – nejdříve vás čeká cesta jírovcovou alejí, poté Vinořský park se svými starými listnatými stromy a pískovcovými skalkami. „Díky pískovcům by se toto údolíčko dalo s nadsázkou nazvat Pražským Kokořínskem," říká Rudl. U rybníka U Kamenného stolu jsou vytesány do pískovce výklenky, na nichž sedávali lovci.

PĚT A PŮL STOLETÍ

Pravděpodobně nejstarším památným stromem na území hlavního města je dub Karel u Kolodějského zámku. Jeho stáří se odhaduje na 550 let.

Poté už kolem druhého rybníka, tentokrát chovného, vcházíte do Vinoře. Zastavit se můžete u dalšího památného stromu, lípy stojící u fary kostela Povýšení svatého Kříže. Lípa měří 26 metrů a patří k nejkrásnějším stromům Prahy.

Cestou Ctěnickým hájem vás čekají už zmíněné Miranovy duby, pak už jen prohlídka a zasloužený odpočinek v zámeckém areálu, kde v sezoně můžete zhlédnout expozici historických kočárů. Celá stezka je poměrně jednoduchá na orientaci a dá se snadno projet i na kole. Kdybyste se ale nechtěli zdržovat pohledy do mapy, můžete si trasu stáhnout do telefonu nebo GPS přístroje ze stránek www.prazskestromy.cz. →

UŽITEČNÉ INTERNETOVÉ STRÁNKY

WWW.PRAZSKESTROMY.CZ PORTÁL O PRAŽSKÝCH PAMÁTNÝCH STROMECH OBSAHUJE I FOTOGALERII

WWW.PAMATNESTROMY.CZ WEB O PAMÁTNÝCH STROMECH V ČR

WWW.STARESTROMY.CZ INFORMACE O STARÝCH A PAMÁTNÝCH STROMECH

21
PÁTEK
ŘÍJEN

PRAHA-VINOŘ

STROMOVÉ SLAVNOSTI

Ve dnech 21. a 22. října vás čekají dokumenty cestovatele Jiřího Zítky, grilování i exkurze do lesa s výkladem.

V Praze nyní najdete 197 památných stromů, každoročně jich několik přibývá. Kam se za nimi ještě vypravit?

Za sekvojovci do Michle a Krče

Trasa vedoucí ze stanice metra C Roztyly na stanici Budějovická měří 4,2 km a uvidíte na ní pět památných stromů. Dva zdejší sekvojovce mají výšku okolo 35 metrů a vyrostly ze semen sekvojovců rostoucích v zámeckém parku ve středočeských Ratměřicích.

Platany v centru

Procházka dlouhá 3,3 km vede z Karlova náměstí na náměstí Malostranské. Nad zahradou Velkopřevorského náměstí si prohlédněte nejstarší a největší platan v Praze, pod jehož korunou sedával už mladý skladatel Ludwig van Beethoven.

PLATANY „Vysazují se v centru měst, protože jsou odolné vůči znečištění," říká dendrolog Aleš Rudl.

Z Chodova a Kunratic

Celkem 17 památných stromů nabízí přes šest kilometrů dlouhá vycházka od Chodovské tvrze do Kunratic. Čeká vás tu devět jasanů ztepilých, sedm dubů a jedna lípa. Hraniční dub, vysazený zřejmě v dobách Marie Terezie, tvoří hned na začátku trasy zajímavý kontrast s panelovou zástavbou typickou pro Jižní Město.

Vánoční procházka v oboře Hvězda

Pražský magistrát rozsvěcuje každý rok od 17. prosince do Tří králů památný buk lesní v oboře Hvězda na Petřinách. Na trase navržené Alešem Rudlem vás čeká sedm památných stromů, jde o nenáročnou vycházku dlouhou 2,2 kilometru. Buk v oboře je nasvícen mnoha žárovičkami a i potmě zůstává výraznou dominantou.

INZERCE

1

SOUBOJ SERIÁLŮ

VY ROZHODNETE

BABIČKA NA INZERÁT

SOBOTA 12. LISTOPADU 20.00

VÍTEJTE NA JEDNIČCE

WWW.CESKATELEVIZE.CZ

IN001652-2